

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Don Bosco te BREE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 15412
Instelling Vrije Basisschool - Don Bosco
Directeur Rita CREEMERS
Adres Schoolstraat 58 - 3960 BREE
Telefoon 089-46.39.40
Fax 089-70.46.15
E-mail info@donbosco-gerdingen.be
Website www.donbosco-gerdingen.be

Bestuur van de instelling Vrij Kath. Basisonderwijs Gerdingen
Adres Schoolstraat 58 - 3960 BREE

Scholengemeenschap De KuBus
Adres Jef van Hoofstraat 3 - 3960 BEEK
CLB Vrij CLB Noord - Oost - Limburg
Adres Grauwe Torenwal 11 - 3960 BREE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 08-01-2013, 09-01-2013, 10-01-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 10-01-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 25-01-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Paul Lemmens
Teamleden Ann Schelfhout
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Professionalisering	17
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	17
4.2 Begeleiding	18
4.2.1 Leerbegeleiding	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	23
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	23
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Don Bosco te Gerdingen-Bree, een deelgemeente van groot Bree, is zowaar dé plek waar ouders elkaar ontmoeten. De laatste jaren kent de school een behoorlijke instroom van kinderen buiten het eigen kerkdorp, momenteel reeds tot meer dan de helft. Daarnaast is het aantal kinderen met één of andere zorgvraag toegenomen. Het siert de school, dat zij vanuit hun overtuiging deze kinderen welkom heet en ook daadwerkelijk vele kansen biedt. Mede daartoe wenst de school haar eigen opvoedingsproject, dit vanuit de visie van Don Bosco te heractualiseren. Het team staat daarbij in een aanvangsfase, waarbij ze onderzoekt waar ze momenteel als school staat en welke uitdagingen er op het team afkomen. De voorbije jaren heeft de school veel geïnvesteerd in de materiële renovatie van de gebouwen. Een aantal infrastructurele projecten zitten nog in de planning.

Als erkenningsvoorwaarden onderzocht de inspectie de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie voor de beide afdelingen. De kwaliteitskenmerken leerbegeleiding en deskundigheidsbevordering maakten samen met het algemeen beleid tevens het voorwerp uit van enig onderzoek.

Door het aanreiken van een krachtig aanbod streven de teamleden in het kleuteronderwijs de ontwikkelingsdoelen voor beide leergebieden na. Een thematische en geïntegreerde benadering staat garant voor een ruime horizontale en vrij evenwichtige samenhang. Teamleden hanteren bij de planning en de poging tot enige bewaking voorsnog een koepelgebonden instrument. Recent ontvangen ontwikkelingsdoelen of leerplandoelen meer aandacht. Het blijft een prioriteit om het aanbod te enten op leerplandoelen. Teamleden zijn dan ook in de mogelijkheid om meer concreet de volledigheid van het aanbod, ook binnen de diverse domeinen aantoonbaar te maken. Het observeren op relevante leerplandoelen vergemakkelijkt het in beeld brengen van specifieke competenties binnen leergebieden. De verticale samenhang in kaart brengen voor thema's die niet klasoverstijgend in het aanbod zitten vormt tevens nog een werkpunt.

Teamleden hebben veel aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Met veel inzet en zorg bieden de kleuterleidsters, mede vanuit jarenlange ervaring, rijke ontwikkelingskansen. Het talig onderwijs krijgt kansen binnen een communicatief onthaal. Ook de vele interacties tussen kleuters, de aandacht voor een wisselend boekenaanbod, het voorlezen, de luisterhoek, vertelplaten en taalfiches zorgen voor een verzekerd aanbod. Het verhogen van actieve en passieve taalschat staat dagelijks centraal. Vanuit een impliciete visie op talenbeleid is het streven naar Standaard Nederlands en begrijpbare communicatie een permanent aandachtspunt. Deze talige aanpak trekt zich ook door in het wereldoriënterend onderwijs. Kinderen krijgen veel kansen tot waarnemen, beleven, exploreren en experimenteren. Naast tal van begrippen doen ze de eerste inzichten op naar tijd, samenleving, ruimte, techniek, Zowel de functionele belevingen in de hoeken, maar ook de geleide groepsactiviteiten met een meer intentioneel doel dagen kleuters uit hun wereldbeeld immer te vergroten.

Het erkenningsonderzoek voor Nederlands in de lagere afdeling toont aan dat aan de maatschappelijke verwachtingen ruim voldaan wordt. Naast de leesmethode hanteert het team een taalmethode, deels aangevuld met doordacht eigen materiaal, waardoor een ruime domeinvulling en de volledigheid van het aanbod verzekerd wordt. Aangestuurd door het gelijkonderwijskansenbeleid en vanuit een aangevoelde noodzaak, nam het team haar lees- en schrijfonderwijs krachtig ter harte. Dit leidde tot een aantal schoolafspraken en vooral tot verbeterde effecten. De inzet op het leesonderwijs omvat niet alleen de bevordering van leestechische aspecten, maar ook het begrijpend lezen en het leesplezier krijgen krachtige impulsen. Teamleden verdeelden een aantal kerndoelen voor spelling per leerjaar, waarop duidelijke verwachtingen geënt zijn. Spreken en luisteren komen voldoende aan bod. Leerkrachten maakten kennis met de vernieuwde doelen taalbeschouwing. Het team kan over de diverse domeinen voldoende output voorleggen.

Zeker even krachtig is de werking van wereldoriëntatie. Het team bracht haar thema's, ingevuld vanuit diverse bronnen in een leerlijn samen en verdeelde per graad de leerplandoelen in vier subgroepen. Ze heeft hierbij bijzondere aandacht voor de doelen die systematisch en met nadruk in het aanbod moeten behandeld worden. Voor verkeer voorziet het team een aanvullende leerlijn. Het effectief bewaken per

graad of per leerjaar van deze doelenlijsten mede naar de controle op de volledigheid van het aanbod, vergt nog enige aandacht.

Sociaal geïnspireerde en milieubetrokken projecten en de mos-werking geven aan wereldoriëntatie een meerwaarde. De school blinkt uit in het intrinsiek nastreven van doelen, waarbij inzichten, vaardigheden en vooral attitudes en normen en waarden vooropgesteld worden. De school werkt hierbij ook samen met een aantal externe participanten, waardoor haar eigen deskundigheid potentieel groeide. Terecht mag ze hier een voorbeeld voor de provincie genoemd worden. De effecten van deze werking wendt de school echter nog beperkt aan om de evaluatie in een evenwicht tussen kennis, vaardigheden, inzichten en houdingen vulling te geven. Het team is zich bewust van deze nog te nemen actie en koppelt deze aan een mogelijke herziening van de rapportering. Vooralsnog geven de veelvuldige oudercontacten ruime kansen om hierover met ouders in gesprek te gaan.

Even belangrijk als de erkenningsvoorwaarden zijn de inspanningen die de school levert om een kwaliteitsvolle leerbegeleiding en deskundigheidsbevordering uit te werken. Vooral in de lagere afdeling leidde de coördinatie van de leerbegeleiding tot een meer transparante en degelijk gestructureerde aanpak op de drie niveaus. Het team maakte kennis met een visie op zorg, die zich vertaalt in het zorgcontinuüm. Teamleden zijn verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg en weten, naast momentane ondersteuning en het mogelijk hanteren van compenserende maatregelen, door coöperatieve en motiverende werkvormen de betrokkenheid van leerlingen te verhogen. Daarnaast zijn er vooral voor de eerste twee graden structureel leerlingondersteunende lestijden voorzien, om kort op de bal te spelen bij mogelijke uitval. Dit tot grote tevredenheid van de teamleden. Een aantal instrumenten en procedures verhogen een gelijkgerichte en verdiepende kwalitatieve benadering. De kleuterafdeling blijft evenwel, behalve de recente structurering van de MDO-besprekingen en het kindvolgsysteem verstoken van verdere coördinerende initiatieven en een werking naar de kleuters zelf toe.

Deskundigheidsbevordering streeft de school momenteel na door teamgerichte en een aantal individueel te volgen nascholingen. Sprekers op de personeelsvergadering, maar ook de ouderraad, die jaarlijks een educatieve avond organiseert, vullen de deskundigheid aan. Teamleden kwamen zo in contact met tal van onderwerpen, alsook met de recente vernieuwingen in een aantal deelleerplannen. Individueel gevolgde sessies vinden meestal een multiplicatie op de personeelsvergadering. Toch blijft het een uitdaging om de deskundigheid te enten op een aantal welbepaalde prioriteiten, deze op een structurele wijze ook op de werkvloer te implementeren, te ondersteunen, maar ook op te volgen, dit met het oog op gezamenlijke diepgang. Dit strookt niet met de schoolvisie.

Het algemeen beleid ondervindt in grote mate ondersteuning vanuit de zorgcoördinatie, het opnemen van individuele verantwoordelijkheden en de participatie van teamleden aan werkgroepen, die de school onderwijskundig of organisatorisch ondersteunen. De school wil haar eigen opvoedingsproject op een hedendaagse wijze uitwerken. Dit eigen opvoedingsproject kan de aanvang en een deelaspect zijn om samen met de bundeling van werkdocumenten te komen tot de vernieuwing van het schoolwerkplan. Een aantal wettelijke opdrachten dienen naast vernieuwde prioriteiten en eigen accenten vooral tot een functioneel instrument te verworden dat de werking van de school daadwerkelijk aanstuurt. Het blijven investeren in een nog groeiende participatieve besluitvorming en een open communicatie, naast het geven van pluimpjes zijn hierbij basisvoorwaarden en doet teamleden vleugels krijgen.

Het groot engagement van de teamleden voor hun school, hun dynamiek en daadkrachtig opnemen van individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheden staat alvast borg voor een verdere uitwerking van kwaliteitsvol onderwijs, iets waarin de inspectie alvast vertrouwen heeft.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling levert de nodige inspanningen voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands. Een thematische benadering staat garant voor een natuurlijke samenhang tussen de verschillende domeinen. Creëren van functionele en communicatieve situaties bevordert de taalvaardigheid van kleuters. Observaties, een aantal genormeerde tests en de resultaten van de schoolrijpheidstesten bij vijfjarigen bevestigen de effecten van het taalonderwijs. Bijna alle kleuters zetten de stap naar de lagere afdeling met een voldoende voorbereiding.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie na. Activiteiten, groepsopdrachten en het aanbod in een aantal speelleerhoeken bevorderen het verbreden van de leefwereld van de kleuters. De structurele aandacht voor dagelijkse tijd- en weerwaarnemingen en het onthaal illustreren de aandacht voor een invulling van diverse domeinen. Een uitdagende speelleeromgeving komt tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van kleuters en laat hen groeien in de wereld van natuur, tijd, ruimte, techniek, mens en maatschappij.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Bij het plannen van het aanbod vanuit een thematische en geïntegreerde benadering, starten de meeste teamleden met een brainstorming in de zoektocht naar activiteiten om het aanbod te stofferen in een weekschema. Thema's vinden hun oorsprong in de interessewereld van de kleuters. Een aantal thema's, die hoofdzakelijk de jaarkring volgen, lopen gemeenschappelijk. Teamleden maken hierbij informeel afspraken over de invulling en de mogelijke graduele opbouw.

Bij de thema-uitwerking in de dagplanningen verwijzen de teamleden naar verschillende referentiekaders. Naast de vier ervarings situaties en ontwikkelingsaspecten uit een koepelgebonden bronnenboek brengen teamleden, enigszins verscheiden ook leerplandoelen of ontwikkelingsdoelen in. Zij hanteren hierbij een digitaal concordantie-instrument en geven aan dat werken met leerplandoelen toch nog enige deskundigheidsverhoging en praktijkervaring vraagt.

Een praktijk waarbij de leerplandoelen vanuit een professionele benadering een intentioneel uitgangspunt zijn om een aanbod uit te werken is nog geen gewoonte.

Het bewaken van het aanbod gebeurt bij de meeste teamleden op basis van het aankruisen van ontwikkelingsaspecten. Teamleden gingen recent over tot het manueel uitvoeren van deze opdracht, nadat een digitaal agendasyteem, dat ook de doelenbewaking kon registreren, wegens technische problemen uitviel. Hoewel niet expliciet aantoonbaar hebben teamleden een groot vertrouwen dat

de doelen in hun aanbod voldoende verankerd zijn.

De praktijk van vooral de weerkerende activiteiten wordt ondersteund door een aantal gradueel uitgewerkte fiches. Een actualisatie of heropfrissing, mede vanuit na te streven ontwikkelings- of leerplandoelen dringt zich op.

Voor de niet gelijklopende thema's is deze graduele opbouw over de leeftijdsgroepen heen minder eenduidig.

Teamleden beschikken over divers bronnenmateriaal om talige en wereldoriënterende activiteiten invulling te geven. Ondermeer vanuit hun ervaring en deskundigheid voorzien de kleuterleidsters een vrij volledig en uitdagend aanbod voor de leergebieden in de focus.

De thematische benadering staat hierbij borg voor een aanbod in samenhang tussen leergebieden en domeinen. In de meeste klassen is het thema uitdrukkelijk in het klasbeeld aanwezig.

De kleuterleidsters besteden veel aandacht aan functionele spreek- en luistervaardigheden. Het onthaal, vertelplaten, de uitgewerkte taalfiches, kringgesprekken en de luisterhoek zijn hierbij praktijkvoorbeelden. Meerdere gehanteerde bronnenboeken bieden expliciete woorden- en begrippenlijsten aan. Toch ontbreekt het nog aan een selectie van dominante, gradueel opgebouwde en themagebonden taalverrijkingswoordenschat en hieraan gekoppeld de observatie om een functionele zorgwerking aan te sturen.

Verhalen, een regelmatig wijzigende boekenhoek en de voorleesmomenten stimuleren de interesse voor boeken en de ontlukende geletterdheid. De hoogste kleuterklas zet in aanvang in op letterherkenning en ontwikkelt de grove en fijne motoriek naar schrijfpatronen via meer methodische aanpakken. Aandacht voor intonatie, het discrimineren van klanken, rijmwoorden en symboolgevoeligheid zetten kleuters aan tot reflecteren over taalgebruik.

Kleuters krijgen de hele dag door kansen tot experimenteren en exploreren. Een aantal hoeken en het onthaal met de dagelijkse aandacht voor de kalenders, ondersteunen wereldoriënterende competenties. Kinderen doen ervaringen op met levende en niet levende natuur, de directe schoolomgeving en het verkeer en leren omgaan met verantwoord milieubeheer.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Om de doelen in voldoende mate na te streven voorzien de teamleden de nodige onderwijstijd. Dit valt af te leiden uit de omschrijvingen van het aanbod in de dagplanningen. Uit de weekroosters is de tijdsbesteding, gekoppeld aan het nastreven van meer leergebiedgebonden doelen minder tot niet te bepalen. Een denken vanuit deze kaders is voor de teamleden nog geen gewoonte. De onderwijstijd voorziet op regelmatige basis een onthaalmoment, waarbij de samenhang tussen talige en wereldoriënterende activiteiten duidelijk aanwezig is.

Uit de schoolvisie en uit de begeleidingsstijl van de leraren blijkt het streven naar het welbevinden van de kleuters als basisvoorwaarde om tot competentieontwikkeling te kunnen komen vanuit een verhoogde betrokkenheid.

In de meeste klassen is er een overzichtelijke hoekenindeling en voldoende structuur. Teamleden werken hierbij met keuzeborden. Een aantal hoeken kan nog aan uitdaging en prikkeling winnen, waardoor ze kleuters meer aanspreken. Het heropfrissen en actualiseren van de hoekenfiches gaat hierbij hand in hand.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De klassen beschikken over divers bronnenmateriaal om het aanbod te stofferen. Ook eigen aangemaakte materialen vullen dit bronnenmateriaal aan. De recente aankoop van nieuw klasmeubilair zorgt voor een gezellige klasinrichting.

Voor Nederlands beschikken de leeftijdsgroepen over een boeken- of leeshoek, en hebben een aantal klassen ook een luisterhoek of een ICT-hoekje. Vertelprenten en prentboeken voor de voorleesmomenten ondersteunen communicatieve momenten.

Materiaal eigen aan het thema, maar ook de bouw- of constructiehoek en het winkeltje geven gevarieerde ervaringskansen om te beleven, te verwoorden en een rollenpatroon aan te nemen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem

Teamleden observeren een aantal gedragingen en houdingen als waardevolle aspecten uit de totale ontwikkeling van kleuters. In het kleutervolgsysteem screenen ze op de 'individuele volgfiche van de ontwikkelingsgebieden' in een graduele opbouw een aantal aspecten van de totale persoonlijkheidsontwikkeling en noteren ze kort een algemeen beeld en aandachtspunten voor volgend schooljaar. Voor de vier- en vijfjarige kleuters vervolledigt het team het kindvolgsysteem met de gegevens van een aantal genormeerde testen en schoolrijpheidsproeven. Deze worden hoofdzakelijk op kindniveau aangewend en zijn een aanvulling op de eigen beeldvorming.

Het is nog geen gewoonte om een aanbod uit te werken vanuit relevante kernleerplandoelen, die tevens de bakermat kunnen vormen voor een gerichte observatie. Hierop de eventuele zorg enten is dan een natuurlijk gevolg.

Het kleuterteam is momenteel vragende partij om over een nieuw agendabeheerssysteem te kunnen beschikken. Hierbij wil ze niet alleen het aanbod op basis van (leerplan)doelen naar volledigheid objectief in kaart brengen, maar ook een passend en sluitend zorgsysteem in een automatisch vervolgtraject doen aansluiten. Vooraf dient het team een aantal basisvoorwaarden te beheersen. Zo zijn een grondigere verkenning van leerplandoelen en de digitale ondersteuning via een krachtig platform noodzakelijk om deze prioriteit tot een goed einde te brengen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Momenteel staan de teamleden hoofdzakelijk zelf in voor de eerstelijnszorg, die zich dan ook hoofdzakelijk richt tot kortetermijnproblematiek en de specifieke aandacht voor een aantal zorgkleuters. Het ontbreekt in de kleuterafdeling aan een meer structurele coördinatie van zorginitiatieven op afdelingsniveau, naast een aantal expliciete lestijden voor welbepaalde kleuters voor directe ondersteuning in de tweedelijnszorg op kindniveau. Het ontbreekt aan een beleid dat de waarde van degelijk kwaliteitsonderwijs in de kleuterafdeling aanstuurt en het strookt niet met de visie op zorg die de school propageert.

De beeldvorming van de kleuters biedt momenteel weinig informatie over een aantal wereldoriënterende competenties en vertelt amper iets over zorgverbredende interventies.

Uit gesprekken blijkt echter een sterk engagement en de dynamiek van

teamleden om aan de omschreven werkpunten, waarvan het team bewust is, ook effectief te werken. Een doorspreken van deze problematiek met het intern beleid, het organiseren van duidelijke werkstructuren en de nodige deskundigheid dringt zich op.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De school bereikt in voldoende mate de eindtermen voor Nederlands. Onderwijsleerpakketten, deels aangevuld met ander materiaal, staan garant voor een evenwichtige en gradueel uitgewerkte domeininvulling. Het team zet extra in op het schrijf- en het leesonderwijs. De school kan voor de diverse domeinen aanvaardbare outputgegevens voorleggen. Resultaten van een aantal genormeerde proeven bevestigen deze effecten. Gegevens uit het vervolgonderwijs tonen een vlotte doorstroming van de onderwijsloopbaan aan.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Na de leesmethode in het eerste leerjaar voerde de school twee jaar geleden een nieuw onderwijsleerpakket in voor Nederlands vanaf het tweede leerjaar. Deze methode garandeert een graduele opbouw van de leerstof en een evenwichtige benadering van de domeinen. Voor elk thema biedt de methode per domein een overzicht van de te bereiken leerplandoelen, gekoppeld aan de eindtermen.

Teamleden verwijzen in hun planningsdocumenten naar deze inhouden en naar eigen doelen of leerplandoelen, gekoppeld aan de handleidingen. Daarnaast beschikken ze over een jaarplanning, aansluitend op het onderwijsleerpakket. Jarenlange ervaring en verworven deskundigheid ondersteunen de meeste teamleden in hun didactisch handelen. Het leerplan is voor meerdere teamleden nog een regelmatige inspiratiebron.

De domeinen spreken en luisteren krijgt in het aanbod voldoende aandacht. Via verscheiden activiteiten trachten teamleden de spreekdurf te verhogen. Naast de intentionele momenten in de praktijk biedt het team ruime kansen voor een vlotte communicatieve taalvaardigheid doorheen het hele onderwijsleerproces. Knap hierbij is de aandacht voor drama vanuit een muzisch taalgebruik. Diverse activiteiten en activerende werkvormen nodigen kinderen extra uit tot dialogeren en overleg plegen.

Vanuit de vaststelling dat de leeskwiteit van de leerlingen er op achteruit gaat zet de school in op zowel het technisch leesproces als op begrijpend lezen. In leesgroepjes oefenen de kinderen hun leestechische vaardigheid verder in. De effecten ervan worden in het leerlingvolgsysteem systematisch bijgehouden op kindniveau. Via motiverende teksten aanvullend op de methode, oefenen kinderen leesstrategieën en vaardigheden om teksten te analyseren en te doorgronden. Regelmatige bibliotheekbezoeken ondersteunen de algemene leesbevordering en het leesplezier. Deze inspanningen leiden tot effecten.

Het team koos ervoor om binnen het gelijkeonderwijskansenbeleid extra in te zetten op het schrijf- en leesonderwijs. Deze prioriteit leidde tot een aantal concrete acties, zowel wat betreft de inhoudelijke invulling als naar een aantal didactische afspraken.

Meer foutloos schrijven staat hoog in het vaandel. Een doordachte spellingaanpak, mede aangestuurd vanuit de zorg- en ses-werking zorgt voor verbeterde effecten. Teamleden maakten concrete afspraken over klemtonen in de spellingdoelen uit het leerplan en voor een meer gelijkgerichte benadering in

het verbeteren. Ze groeiden door het maken van foutenanalyses in het ontdekken van foutieve patronen. Een gerichte methode ondersteunt de schrijfmotoriek, dit reeds vanuit de derde kleuterklas. Voor het creatief schrijven nemen de leraren verscheidenen individuele initiatieven. Leerlingen krijgen hierbij ook al eens kansen tot het beschouwen van elkaars producten.

In de activiteiten van taalbeschouwing en taalsystematiek hanteert het team hoofdzakelijk het onderwijsleerpakket. De vernieuwde doelen leiden in gesprekken met het vervolgonderwijs al eens tot enige controverse. In meerdere thema's is er samenhang opspoorbaar met wereldoriënterende doelen en zijn er sporadisch ook linken naar muzische aspecten.

Leerlingen verwerken de lesonderwerpen veelal via activerende werkvormen, afgewisseld met duidelijke instructies. Hierdoor verhoogt de motivatie, de betrokkenheid en de activiteitsgraad.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Het leergebied ontvangt ruim voldoende onderwijstijd in alle leerjaren. Daarnaast voorzien een aantal leerkrachten talige verwerkingsactiviteiten in contractwerk of hoekenwerk. Een aantal teamleden formuleert duidelijk leerlingdoelen bij het begin van de activiteit, wat de doelgerichtheid ten goede komt. Contract- of hoekenwerk maakt in vele klassen deel uit van de reguliere praktijk.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

In alle klassen onderbouwen een aantal spellingondersteunende wandplaten het onderwijsleerproces.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Voornamelijk de gestandaardiseerde gegevens van het lees- en spellingonderwijs vinden momenteel een duidelijke weg naar het kindvolgsysteem. De resultaten worden in individuele overzichten concreet bijgehouden, waardoor de voortgang vlot afleesbaar is. Deze informatie is een belangrijk aanknopingspunt voor MDO-besprekingen en naast de beeldvorming uit het klaswerk de basis van mogelijke individuele remediëring.

De verantwoordelijkheid voor de zorg ligt in eerste instantie bij de klasleraar. In de praktijk uit zich deze zorg door momentane ondersteuning en een aantal compenserende maatregelen voor een beperkt aantal kinderen. Vooral de eerste twee graden ontvangen structurele zorgondersteuning op leerlingniveau door een toegevoegde leerkracht. Teamleden appreciëren deze aanpak ten zeerste en zeggen hierdoor bij een aantal kinderen kort op de bal te kunnen spelen.

Vanuit een eerder impliciete visie op talenbeleid besteedt de school zorg aan een algemeen verzorgd taalgebruik, het hanteren van degelijk Standaard Nederlands met aandacht voor duidelijkheid in de instructietaal.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Teamleden hanteren methodegebonden, aangepaste of eigen gemaakte toetsen als evaluatie-instrumenten voor Nederlands. Daar waar in het aanbod een zeker evenwicht tussen de domeinen gegarandeerd wordt, is dit evenwicht vooral voor de domeinen spreken en luisteren in de evaluatie iets minder aanwezig.

Leerlingvolgsysteem Afspraken over criteria waarbij ook zachte evaluatie zoals dagelijks observeren van onder meer attitudes en zelfevaluatie of reflectie zijn nog niet gemaakt. Toch betrekken een aantal teamleden deze evaluatievorm reeds mee in de totale evaluatie.

De school zet sterk in op het volgen van leerlingen via gestandaardiseerde proeven in het lees- en spellingonderwijs. Deze aanvullende gegevens weerspiegelen enigszins een grote cognitieve gerichtheid van het team. Resultaten van deze en ook andere outputgegevens, aangereikt door genormeerde tests interpreteert het team hoofdzakelijk op kindniveau en als belangrijke aanvullende waardemeter van hun eigen toetsen. Een analyse op groeps- of schoolniveau over langere tijd met het oog op borgen van het goede of bijsturen van mogelijke pijnpunten gebeurt amper.

Twee leerjaren participeren gedurende meerdere jaren aan een koepelgebonden proef voor Nederlands. Hoewel de school geen echte vergelijking met een referentiegroep maakt, geven de voorgelegde uitslagen een gemiddeld resultaat weer, zonder specifieke uitval in bepaalde domeinen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met zo veel mogelijk leerlingen de eindtermen. Vanuit verscheiden bronnenmateriaal, aangevuld met projecten met een wereldoriënterende en sociale inslag garandeert het team een aanbod over de verschillende domeinen. Deze benadering staat borg voor voldoende evenwicht tussen de domeinen, maar ook voor samenhang met andere leergebieden en leergebiedoverstijgende eindtermen. Leerlingen krijgen ruime kansen tot actief en functioneel leren. Teamleden ondersteunen het didactisch proces met werkelijkheidsgerichte uitstappen. De school is een voorbeeld van een milieu op school-(MOS)werking. Voor verkeer voorziet het team een aparte leerlijn.

Curriculum	Teamleden organiseren het aanbod voor wereldoriëntatie vanuit verschillend
Onderwijsaanbod	bronnenmateriaal of eigen aangemaakte thema's. Daarnaast vervolledigt het
Referentiekader	team dit aanbod met een reeks school- en groepsactiviteiten en projecten, wat
Planning	een evenwichtige domeininvulling garandeert. Voor verkeer voorziet het team
Evenwichtig en volledig	een aanvullende leertraject, dat zowel theoretische als praktische vaardigheden
Samenhang	nastreeft. De teamleden hebben hun aanbod over de zes leerjaren opgelijst in
Brede harmonische vorming	een leerlijn, waardoor ze zicht kregen op elkaars aanbod en een graduele
Actief leren	opbouw meer verzekerd werd.

Per graad rubriceerden de leerkrachten de leerplandoelen in vier categorieën, doelen in een eerste kennismaking, in geleidelijke opbouw, systematisch te verwerven en verder te integreren en te verdiepen. Leerkrachtafhankelijk bewaken een aantal teamleden deze doelenlijst. Schoolafspraken om zicht te blijven houden op de volledigheid van het aanbod, ontbreken.

Alle teamleden beschikken over een jaarplanning voor wereldoriëntatie. Terwijl een beperkt aantal thema's of projecten van jaar tot jaar wisselen, zorgen teamleden dat het te bereiken doelaanbod hierdoor niet verstoord wordt. Uit analyse van de aangeboden onderwerpen blijkt een behoorlijke samenhang met andere leergebieden. Hierbij zijn er linken met leergebiedoverstijgende eindtermen ICT, leren leren en sociale vaardigheden. Er zijn ook raakpunten met Nederlands, muzische vorming en zelfs wiskunde. Een brede harmonische vorming wordt bovendien verzekerd door de inbreng van verschillende projecten en milieuacties. Milieubewustzijn, sociaal engagement en het daadwerkelijk

beleven van waarden en normen zijn uitgangspunten, waar de school voor door een vuur wil gaan. De school is dan ook een voortrekker in de provincie in een daadkrachtig MOS-beleid en behaalde meerdere erkenningen en prijzen. Dit beleid wordt ondersteund door de samenwerking met tal van extern aan de school verbonden organisaties.

Actief leren richt zich niet enkel op de extramurosactiviteiten, maar ook in de didactische benadering van wereldoriëntatie in de klas. Teamleden hanteren regelmatig interactieve werkvormen. Ze wenden regelmatig ICT en ander brongebruik aan om de waarneming, de beleving en opzoekvaardigheden en een werkelijkheidsgerichte benadering van de kinderen te stimuleren.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Alle teamleden besteden voldoende onderwijstijd voor wereldoriëntatie. Terwijl deze lestijden in sommige klassen onder duopartners verdeeld zijn, is dit geen belemmering voor de continuïteit van het aanbod. Alle lestijden kennen een invulling met intentioneel te benaderen wereldoriënterende doelen. De bijgewoonde activiteiten getuigen van een vlot lesverloop. Afwisselde didactische werkvormen zorgen voor voldoende variatie en motivatie bij de leerlingen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over ruime en hedendaagse leerlingmaterialen en ondersteunende leermiddelen om hun aanbod te stofferen. Teamleden voorzien materialen voor activerende werkvormen en geven de buitenactiviteiten hierdoor krachtige impulsen. Meerdere teamleden maken eigen materiaal aan, waardoor in de meeste klassen het lopende of net behandelde thema in het klasbeeld aanwezig is.

Vooraf in de hogere leerjaren zijn er duidelijk afspraken over de inbreng en de aanpak van actualiteit. Teamleden zoeken nog naar een adequate oplossing om dit overzichtelijk aan de leerlingen in de klas te presenteren om er over te reflecteren.

De school beschikt over een arsenaal aan tijd- en ruimtekaders. Teamleden weten van mekaar welke didactische middelen in de andere klassen aanwezig zijn. De hoogste leerjaren beschikken momenteel over digitale borden, wat de presentaties van visuele ondersteuning ondersteunt. Recent ontving de school een techniekmobiel. De aanwending ervan zit nog in een beginfase.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

Teamleden hanteren eigen aangemaakte en methodegerelateerde evaluatie-instrumenten. Deze toetsen nog hoofdzakelijk naar reproductieve kennis, soms met een sterk talige inslag. Leerkrachtafhankelijk zijn een aantal vaardigheden en inzichten in de toetsen opgenomen. Hoewel het aanbod een evenwicht garandeert tussen de domeinen of bestaansdimensies, is dit evenwicht in de evaluatie minder opspoorbaar. Het bewaken van een voldoende evenwicht tussen deze domeinen, maar ook tussen kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes in de evaluatie krijgt alsnog weinig tot geen aandacht. Zelfevaluatie door kinderen en het beschouwen van elkaars inbreng of inspanning komt sporadisch voor.

In het leerlingvolgsysteem is het opnemen van wereldoriënterende competenties nog ongebruikelijk, terwijl de school pretendeert de totale persoonlijkheid op te volgen en de aanpak van het leergebied wereldoriëntatie een van haar troeven

is.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

De rapporteringspraktijk vormt een aankomende prioriteit, waarover het team zich wenst te buigen. Momenteel reduceert het team alle evaluaties tot een cijfer op tien. Deze verhouding staat in contrast met de bedeelde cijfers voor Nederlands of wiskunde.

Hoewel het cijfer op zich weinig informatie geeft waarop deze score slaat, weten teamleden te argumenteren dat de vele oudercontacten bij de rapporten voldoende mogelijkheid laten om toelichting te verstrekken.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming

Teamleden streven ernaar om de individuele competenties van kinderen degelijk in te schatten. Bij het uitvoeren van opdrachten ondersteunen ze kinderen of laten kinderen elkaar helpen. Specifieke zorgondersteuning in wereldoriënterende competenties is niet gebruikelijk.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

Zeker wat milieuonderzoeken betreft weet de school te rekenen op een aantal voortrekkers. Teamleden leren van mekaar en ondersteunen elkaar bij bepaalde activiteiten. Diverse externe organisaties verhogen de deskundigheid van de teamleden.

De school beschikt over heel wat interne expertise wat de projectwerking ondersteunt.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperiodes en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

Motivering

De school zet momenteel een eerste belangrijke stap in het uitschrijven van een schooleigen en vernieuwd eigen opvoedingsproject. De school rekruteert meer dan de helft van haar leerlingen uit de omliggende en zelfs verder afgelegen dorpen. Hierdoor manifesteert er zich een wijzigende instroom naar meer zorgkinderen, wat de school tot deze herziening noopt. De school wenst deze visie gedragen te zien door het voltallig team. De reeds gemaakte sterkte-zwakke analyse op de laatste schoolconferentie getuigt alvast van een kritische ingesteldheid. Deze evaluatie legt de eerste stenen in het bewustmakingsproces waar de school nu voor staat en hoe ze zich verder wil profileren.

Teamleden kunnen in de mate van het mogelijke een drietal keer op navorming, binnen een voorgelegde vrije keuze over twee schooljaren, wat ook blijkt uit documentenonderzoek. Volgens schoolafpraak wordt op een volgende personeelsvergadering tijd uitgetrokken om de belangrijkste bevindingen mee te delen. Een samenvatting vindt zijn neerslag in het verslag. Dit gebeurt niet altijd met de nodige diepgang.

Het professionaliseringsbeleid is niet ingebed in een traject, opgezet vanuit gedragen prioriteiten, waardoor het diepgang mist. Nog te organiseren opvolging op de werkvloer van gemaakte afspraken verhoogt de doeltreffendheid en de doelgerichtheid.

Meerdere personeelsvergaderingen krijgen een onderwijskundige invulling. Regelmatig nodigt de school sprekers uit over diverse onderwerpen. Teamleden ervaren deze als verrijkend.

Leerkrachten hebben onderling regelmatig informeel en formeel overleg over diverse onderwijskundige onderwerpen. Het bespreken met mekaar van aanpakken, oplossingen en de onderling hieruit voortspuitende afspraken, verhogen de deskundigheid op de werkvloer. Teamleden zijn vragende partij om over een aantal praktische en welbepaald omschreven onderwijskundige aspecten met collega's uit scholen van de scholengemeenschap samen te komen en elkaars expertise te delen.

Het team is gegroeid in coöperatieve en activerende werkvormen. Naast instructie waar nodig verhogen een verscheidenheid aan didactische werkvormen de betrokkenheid en de motivatie van de leerlingen.

Jaarlijks organiseert de ouderraad een waardevolle gespreksavond voor ouders en teamleden. Deze draagt bij tot een bredere kijk op het onderwijsgebeuren.

In de school bezitten een aantal teamleden specifieke competenties. De leerkrachten weten dit van elkaar en maken hiervan gebruik. De MOS-werking, maar ook de aansturing van de zorgwerking in het lager onderwijs zijn hiervan twee voorbeelden.

4.2 Begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

4.2.1 Leerbegeleiding

Motivering

Vanuit haar visie wil de school een zorgzame school zijn, die openstaat voor alle kinderen. Hierdoor trekt Don Bosco Gerdingen almaar meer kinderen aan, ook van ver buiten het eigen kerkdorp, waarvan een behoorlijk aantal kinderen met zorgvragen. De school realiseert hierbij mooie voorbeelden van de inclusiegedachte. Alle kinderen krijgen een positief-krachtige ondersteuning. Algemeen welbevinden vinden teamleden belangrijk.

Vertrekkend vanuit een bevraging van het team werkte de school een zorgvisie uit. Aandacht voor de totale persoonlijkheid van elk kind, dit met een preventieve en curatieve benadering staan hierin centraal. Hoewel de zorgverstrekking op de eerste plaats de verantwoordelijkheid blijft van de teamleden, worden een aantal taken gecoördineerd om het zorgbeleid meer te richten, te stimuleren en te professionaliseren. Procedures en instrumenten ondersteunen een meer en meer doeltreffende zorgwerking. De zorgcoördinator hecht belang aan regelmatig overleg met de directeur en met de teamleden.

De zorgwerking omschrijft een aantal opdrachten op school-, klas-, en leerlingniveau. In de lagere afdeling wordt de eerstelijnszorg van de klasleraren aangevuld met structureel voorziene uren of vraaggestuurd in de hoogste leerjaren, om klasintern of -extern kleine groepjes kinderen te ondersteunen. Hierbij besteedt het team ook aandacht aan preventie. Teamleden getuigen van de effectiviteit van deze lestijden.

In tegenstelling met de lagere afdeling profiteert de kleuterafdeling in mindere mate van deze aanpak. De coördinatie beperkt er zich grotendeels tot het bijwonen van de MDO-besprekingen. Specifieke kindgerichte ondersteuning is er niet structureel uitgebouwd.

Recent nam het kleuterteam kennis van een bronnenboek om een meer leergebiedgerichte benadering van de competenties in beeld te brengen. Deze eerste kennismaking deed het blikveld voor de kleuterleidsters verruimen.

De gegevensverzameling in het kindvolgsysteem werd recent gestroomlijnd, wat leidt tot een betere beeldvorming. Momenteel focust het systeem sterk op de genormeerde lees- spelling en wiskundetests. Hieruit blijkt een eerder cognitief gerichte benadering. In de omschrijvingen van het MDO komt de bredere ontwikkeling meer op de voorgrond. Vele teamleden noteren daarnaast in een observatieschrift gegevens over de leerevolutie en houdingen. Deze informatie is vrij concreet en waardevol.

De school finaliseert haar leerlingvolgsysteem nog in mindere mate met een globale beoordeling van de totale persoonlijkheids- en competentieontwikkeling van het individuele kind. Dit is een vereiste voor het al dan niet toekennen van de getuigschriften volgens de wettelijke procedures.

De school onderneemt meerdere initiatieven om leervorderingen en het totale persoonlijkheidsontwikkeling aan ouders en derden te communiceren. Naast structureel voorziene oudercontacten bij de rapporten, zijn er info-avonden, mogelijke besprekingen van de leerlingvolgtesten en informele gesprekken. Ook het schoolbetrokken CLB wordt voor een aantal zorgvragen regelmatig gecontacteerd.

De school organiseert overgangsgesprekken tussen de verschillende leergroepen. In het kleuteronderwijs onderbouwen naast de observatie uit de klaspraktijk op diverse ontwikkelingsaspecten een aantal genormeerde tests bij de 4- en 5-jarigen de beeldvorming. Deze omvatten aspecten van de

taalontwikkeling, het wiskundig denken, geheugentraining en schoolrijpheidsvoorwaarden. Deze testen worden in hoofdzaak op kindniveau geïnterpreteerd. Een analyse over meerdere jaren op groeps- en schoolniveau ontbreekt vooralsnog.

Regelmatige overleg met de klasleerkrachten ondersteunt een ontwikkelingsgerichte benadering en de zorgcompetenties. Effecten van een zorgzame aanpak in de klaspraktijk zijn vaststelbaar. Teamleden zijn gegroeid in de communicatie over zorg, maar geven gelijktijdig aan dat er nog een weg te gaan is.

Voor enkele leerlingen is er een handelingsplan uitgewerkt. Voor sommige kinderen zijn er afspraken over stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen. Daarnaast is er uitbreiding van zorg met geïntegreerd onderwijs en buitenschoolse hulp van paramedici voor een aantal leerlingen.

Het team evalueert de zorgwerking en stuurt vanuit de zorgcoördinatie, dit in samenspraak een aantal werkpunten bij op korte en middellange termijn. Ook het schoolbestuur informeert zich over belangrijke onderwijskundige ontwikkelingen, neemt deze ter harte en neemt een standpunt in.

De zorgcoördinator verhoogt haar deskundigheid door het volgen van bijkomende opleiding. Opgedane kennis en ervaring komt ten goede van het uitbouwen van een adequaat zorgbeleid.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het interne beleid wordt in sterke mate ondersteund door een ondersteunend netwerk. De aansturende rol van de zorgcoördinator, het regelmatig overleg met het kernteam, de werking met blokverantwoordelijken, de preventieadviseur, de administratieve ondersteuning en meerdere werkgroepen, waarin alle teamleden participeren, dragen samen de school.

Het lerarenteam vormt een zeer dynamisch groep, die ver gaat in het opnemen van verantwoordelijkheden en opdrachten in het totale schoolleven. Sterk geëngageerd voor 'hun' school is hen niets te veel. Individueel initiatief en collegiale solidariteit voeren ze hoog in het vaandel.

Blijven investeren in een open communicatie en schouderklopjes of pluimpjes geven voor veel verdienstelijk werk kan de werking alleen nog maar ten goede komen.

Een aantal beginnende leerkrachten krijgt vanuit het interne beleid enige opvolging en klasbezoeken, dit met het oog op mogelijke verdere tewerkstelling of vaste benoeming. Bij andere teamleden beperken de klasbezoeken zich hoofdzakelijk tot controle van de aanwezigheidslijst en agenda.

Vanuit de visie een zorgzame school te zijn waar effectief elk kind centraal staat, leveren teamleden daadkrachtige inspanningen. Indirect hanteert de school een concretisering van een inclusieve visie. Meerdere kinderen zijn er echt welkom en krijgen de noodzakelijke ondersteuning, iets wat de school siert. Een wijzigende leerlingeninstroom met almaar meer zorgkinderen, stelt de school in haar beleidsvoering en in de toekomst naar aangepaste deskundigheid voor nieuwe prioriteiten. De school is er zich van bewust dat ze moet nadenken over haar draagkracht in deze materie.

De school wil haar visie schooleigen herdenken, tevens de visie van Don Bosco indachtig. In dit eigen opvoedingsproject wenst ze duidelijk te stellen waar de school nu staat en hoe ze zich naar de toekomst wenst te profileren, wat een aanzet kan betekenen van het te vernieuwen schoolwerkplan. Het ontbreekt momenteel aan een bundeling van documenten wat betreft de wettelijke en noodzakelijke vereisten en wat betreft de schoolafspraken die gegroeid zijn over de jaren heen.

Het ontbreekt aan de selectie van weloverwogen prioriteiten verankerd in een korte en middellange termijnplanning, zodat de noodzakelijke diepgang van vernieuwingen gegarandeerd wordt. De grote vernieuwingsbereidheid van teamleden noopt tot het bewaken van deze prioriteitenlijst. Er is in mindere mate aandacht voor de nodige coaching en opvolging op de werkvloer en de deskundigheidsbevordering, met het oog op gelijkgerichte en doeltreffende werking.

De school beschikt over behoorlijk wat outputgegevens van zowel eigen, methodegebonden maar ook extern aangemaakte testen, door de teamleden afgenomen. Deze resultaten brengen in hoofdzaak de leervorderingen van het individuele kind in beeld. Deze output analyseren op groeps- en schoolniveau met het oog op het borgen van goede praktijk en het mogelijk bijsturen van uitval of hiaten, is nog ongebruikelijk.

De voorbij cyclus van het gelijkeonderwijskansenbeleid en momenteel de SES-werking zette stevig in op een kwaliteitsvolle aanpak van het lees- en spellingonderwijs. Daarnaast is het gebruik van verzorgd Standaard Nederlands een accent in het talenbeleid. Het kleuteronderwijs nam een aanvang met gericht observeren en een herziening van het kleutervolgsysteem.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De lagere afdeling beantwoordt aan de maatschappelijke opdracht voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie door de eindtermen bij zo veel mogelijk leerlingen te bereiken.
- De kleuterafdeling levert vanuit een thematisch en geïntegreerd aanbod voldoende inspanningen, om de ontwikkelingsdoelen bij zo veel mogelijk kleuters na te streven.
- In de lagere afdeling geven een aantal outputgegevens een beeld van de effecten op vele dominante doelen. Ook in de kleuterafdeling weerspiegelen vorderingen in het aanvankelijk vervolgonderwijs en indirecte feedback van ouders een ruim vertrouwen in de onderwijskwaliteit.
- Voor beide leergebieden slaagt het schoolteam er in om een aanbod te garanderen met voldoende evenwicht tussen de domeinen en in een zekere samenhang met andere leergebieden.
- Sociaal geïnspireerde en milieubetrokken projecten vullen het wereldoriënterend onderwijs aan. Het team hecht veel belang aan beklijvende attitudes, inzichten, normen en waarden. Hierbij zijn er heel wat linken met leergebiedoverschrijdende eindtermen.
- Vanuit het gelijke onderwijskansenbeleid levert de lagere afdeling effectieve inspanningen in het lees- en schrijfonderwijs. De kleuterafdeling streeft naar ontluikende geletterdheid door kleuters veelvuldig en gevarieerd met boeken in contact te brengen.
- In de lagere afdeling is er een toenemende aandacht voor het uitzetten en bewaken van een aanbod op basis van de leerplandoelen binnen de verschillende bestaansdimensies.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school legt een stevig accent op cognitie en structuur. Toch organiseert ze een harmonieus en positief school- en klasklimaat waarin welbevinden van de kinderen centraal staat.
- De aansturing door het zorgbeleid leidde tot een meer gelijkgerichte aanpak. Hoofdzakelijk in de lagere afdeling is de werking op de drie niveaus, verankerd en ondersteund door instrumenten en procedures. Een actiegerichte werking en kort op de bal spelen wint stilaan meer en meer terrein.
- Teamleden hanteren in hun dagelijkse klaspraktijk directe instructie en activerende en coöperatieve didactische werkvormen, wat de zelfsturing en de betrokkenheid van de leerlingen bij het leerproces verhoogt.
- Een aantal teamgerichte en individuele nascholingen en het formele en informele overleg verhogen de expertise en de gelijkgerichte werking van teamleden.
- De contacten met ouders bieden ruime kansen om de leervorderingen en de totale persoonlijkheidsontwikkeling toe te lichten en nodigen uit tot samenwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- De leerkrachten vormen samen een geëngageerd, dynamisch en vernieuwingsbereid team. Zij betonen hierbij een hoge graad van verantwoordelijkheidszin.
- De sturende rol van de zorgcoördinatie, de individuele initiatieven, de participatie van de teamleden in diverse werkgroepen en de deelname en uitwerking aan vele projecten ondersteunen het intern beleid.
- Het team concretiseert een doorleefde visie op onderwijs en opvoeding. Aandacht voor het zorgbehoevende kind en een brede maatschappelijke betrokkenheid zijn geen holle woorden. Tot ver buiten Gerdingen profileert de school zich laagdrempelig.
- De recente aandacht om het eigen opvoedingsproject kritisch te benaderen, met het oog op het ontwikkelen van een schoolspecifieke en eigentijdse visie biedt perspectieven om in overleg met mekaar het verstrekken van kwaliteitsvol onderwijs in Don Bosco Gerdingen verder te concretiseren.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling kan haar thematische aanbod meer uitwerken vanuit een intentionele benadering van de leerplandoelen waardoor het team beter zicht krijgt op de domeinvulling en de volledigheid van het aanbod.
- In de lagere afdeling zien nog niet alle teamleden toe op de volledigheid van het aanbod voor wereldoriëntatie vanuit de leerplandoelen. Trek een aantal persoonlijke waardevolle initiatieven open op schoolniveau om de dekkendheid meer concreet te maken.
- Maak schoolafspraken over breed evalueren in wereldoriëntatie. Evalueer binnen alle domeinen evenwichtig naar kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Werk voor de kleuterafdeling aan een zorgsysteem dat zowel de coördinatie als de concrete hulpverlening van kleuters garandeert.
- Werk in de kleuterafdeling aan observaties gebaseerd op dominante leerplandoelen, verankerd in het aanbod, zodat leergebiedgebonden competenties in kaart gebracht kunnen worden. Deze versterken de beeldvorming, mede aangevuld met de gegevens uit gestandaardiseerde tests.
- Schenk expliciet aandacht aan het verder verbreden van de deskundigheid in zorgvaardigheden van groepsleerkrachten, vanuit de wijzigende instroom van de leerlingen.
- Werk de deskundigheidsbevordering planmatig uit, gebaseerd op welgekozen en gedragen prioriteiten, waarbij coaching, overleg en opvolging structureel aandacht krijgen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Analyseer aangereikte outputgegevens ook op klas- en schoolniveau, met het oog op het borgen van het goede en het bijsturen van pijnpunten of hiaten.
- Bundel de wettelijk vereiste documenten, het schooleigen opvoedingsproject en de onderwijskundige prioriteiten in een functioneel schoolwerkplan, dat de organisatie en de onderwijskundige werking van de school daadkrachtig aanstuurt.
- Blijf investeren in open communicatie. Schenk voldoende aandacht aan schouderklopjes en bevestiging.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Paul Lemmens de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	